

Länsstyrelsens i Örebro län beslut om vattenskyddsområde och föreskrifter för grundvattentäkterna Bista och Jägarbacken, Örebro kommun

Beslutade den 8 december 2008
(Dnr. 513-09911-2008)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (1998:808), att ett område i anslutning till grundvattentäkterna Bista och Jägarbacken på fastigheterna Ånsta 20:234 och Ånsta 20:201, inom Örebro kommun, ska förklaras som gemensamt vattenskyddsområde för grundvattentillgång. Skyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt primär, sekundär och tertiär skyddszon. Skyddsområdets utbredning framgår av bifogad karta.

Länsstyrelsen beslutar även att upphäva de hittills gällande bestämmelserna om vattenskyddsområde för vattentäkterna i Bista och Jägarbacken (benämnt Skråmsta) med tillhörande föreskrifter, Örebro kommun, som fastställdes av Länsstyrelsen den 10 juni 1997 (18FS 1997:85).

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 7 kap 22 § miljöbalken följande skyddsföreskrifter för skyddsområdet.

Enligt 7 kap 22 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter ska gälla inom det vattenskyddsområde som anges på bifogad karta. Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktszon samt

primär, sekundär respektive tertiär skyddszon. Vattentäktsszonen utgörs av ett tio meter brett område runt infiltrationsbassänger och uttagsbrunnar.

1 § Definitioner

I dessa föreskrifter används ordet:

- hantering med betydelsen en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förhållanden
- kemiskt bekämpningsmedel med betydelsen en kemisk produkt som är avsedd för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom
- biologiskt bekämpningsmedel med betydelsen en bioteknisk organism som framställts särskilt för att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom
- miljöfarlig verksamhet i enlighet med definition i 9 kap 1 § miljöbalken (1998:808)
- farligt gods och transport i enlighet med definition i lag (2006:263) om transport av farligt gods
- befintlig verksamhet med betydelsen den verksamhet som bedrivs när dessa föreskrifter träder i kraft
- sällskapsdjur med betydelsen djur som används som sällskapsdjur och som i allmänhet huvudsakligen vistas inomhus

§2 Vattentäktsszon

All annan verksamhet än den som erfordras för att bedriva vattentäktsverksamhet är förbjuden.

Vattentäktsszonen får endast disponeras av vattentäktssinnehavaren.

§3 Petroleumprodukter

Primär och sekundär skyddszon

För all hantering av petroleumprodukter krävs tillstånd. Undantaget från tillståndsplikt är hantering för hushållsändamål och lagring av drivmedel i ett fordons ordinarie tank för fordonets drift. Undantaget omfattar dock inte lagring av eldningsolja för bostadsuppvärmning.

Tertiär skyddszon

För all hantering av petroleumprodukter krävs anmälan. Undantaget från anmälningsplikt är hantering för hushållsändamål och lagring av drivmedel i ett fordons ordinarie tank för fordonets drift. Undantaget omfattar dock inte lagring av eldningsolja för bostadsuppvärmning.

§4 Bekämpningsmedel

Primär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska och biologiska bekämpningsmedel är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska och biologiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd.

Tertiär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd. Yrkesmässig hantering av biologiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan anmälan.

§5 Jordbruk och djurhållning

Primär och sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte förekomma utan tillstånd.

Med undantag för sällskapsdjur får djurhållning inte förekomma utan tillstånd.

Tertiär skyddszon

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen får inte förekomma utan anmälan.

Med undantag för sällskapsdjur får djurhållning inte förekomma utan anmälan.

§6 Avverkning och upplag av timmer

Primär och sekundär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudna. Avverkning och tillfälliga upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan tillstånd.

Tertiär skyddszon

Permanent upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande är förbjudna. Avverkning och tillfälliga upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan anmälan.

§7 Infiltration och avledning av avloppsvatten samt hantering av avfall

Primär skyddszon

Infiltrationsanläggningar och liknande för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten är förbjudna.

Avledning av dagvatten, inklusive dagvatten från vägar, som inte sker till slutna ledningssystem eller täta diken får inte förekomma utan tillstånd.

Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär skyddszon är förbjuden.

Tillfälliga upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller massor som är förorenande får inte förekomma utan tillstånd. Permanent upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller massor som är förorenande är förbjudna.

Sekundär skyddszon

Etablering av infiltrationsanläggningar och liknande för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten samt avledning av dagvatten, inklusive

18FS 2008:97

dagvatten från vägar, på annat sätt än till slutna ledningssystem eller täta diken får inte ske utan tillstånd.

Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför primär och sekundär skyddszon är förbjuden.

Tillfälliga upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller massor som är förorenande får inte förekomma utan tillstånd. Permanenta upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller massor som är förorenande är förbjudna.

Tertiär skyddszon

Etablering av infiltrationsanläggningar och liknande för hushållsvatten och utsläpp av annat avloppsvatten samt avledning av dagvatten som inte sker till slutna ledningssystem får inte förekomma utan tillstånd.

Uppläggning av snö som härrör från ytor utanför skyddsområdet är förbjuden.

Tillfälliga eller permanenta upplag av avfall, massor med okänd miljöstatus eller massor som är förorenande får inte förekomma utan tillstånd.

§8 Väghållning

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudna.

Annan yrkesmässig hantering än transport av asfalt, oljegrus och vägsalt eller därmed jämförlig produkt får inte förekomma utan tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt får inte förekomma utan tillstånd.

Annan yrkesmässig hantering än transport av vägsalt eller därmed jämförlig produkt får inte förekomma utan tillstånd.

Tertiär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt får inte förekomma utan anmälan.

Annan yrkesmässig hantering än transport av vägsalt eller därmed jämförlig produkt får inte förekomma utan anmälan.

§9 Tåktverksamhet, andra schaktningsarbeten och muddring

Primär skyddszon

Materialtåkt (grus-, eller bergtåkt eller liknande) är förbjuden.

Schaktningsarbeten, muddring, pålning, spontning och underjordsarbete får inte utföras utan tillstånd.

Utfyllnad i vattendrag är förbjuden.

Utfyllnad i mark med massor av okänd miljöstatus eller av massor som är förorenande är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Materialtåkt (grus-, eller bergtåkt eller liknande) som inte fordrar tillstånd enligt miljöbalken får inte förekomma utan tillstånd.

Schaktningsarbeten, muddring, pålning, spontning och underjordsarbete får inte utföras utan tillstånd.

Utfyllnad i mark med massor av okänd miljöstatus eller av massor som är förorenande är förbjuden.

Tertiär skyddszon

Materialtåkt (grus-, eller bergtåkt eller liknande) som är anmälningspliktig enligt 9 kap miljöbalken får inte förekomma utan tillstånd. Övrig materialtåkt som inte fordrar tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken får inte förekomma utan anmälan.

Schaktningsarbeten och muddring får inte utföras utan anmälan.

Utfyllnad i mark med massor av okänd miljöstatus eller av massor som är förorenande är förbjuden.

§10 Energianläggningar och uttag av grundvatten

Primär skyddszon

Etablering av anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark, ytvatten eller grundvatten är förbjuden.

Etablering av anläggningar för uttag av grundvatten är förbjuden.

18FS 2008:97

Befintliga anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark, ytvatten eller grundvatten får inte förekomma utan tillstånd.

Sekundär skyddszon

Anläggningar för utvinning eller lagring av värme eller kyla ur mark, ytvatten eller grundvatten får inte etableras utan tillstånd.

Etablering av anläggningar för uttag av grundvatten får inte förekomma utan tillstånd.

§11 Transport av farligt gods

Primär, sekundär och tertiär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods får inte ske utan tillstånd på andra vägar än de som rekommenderas i Räddningsverkets atlas för transport av farligt gods.

§12 Uppställning av fordon, järnvägsvagnar och arbetsmaskiner

Primär skyddszon

Uppställning av fordon och järnvägsvagnar med farligt gods får inte förekomma utan tillstånd.

Uppställning av diesel-, bensin- och etanoldrivna fordon och arbetsmaskiner på ej hårdgjorda ytor eller på hårdgjorda ytor utan ytvattenavrinning direkt till spill- eller dagvattenledning är förbjuden.

Sekundär skyddszon

Uppställning av fordon och järnvägsvagnar med farligt gods får inte förekomma utan tillstånd.

Uppställning av diesel-, bensin- och etanoldrivna fordon och arbetsmaskiner på ej hårdgjorda ytor eller på hårdgjorda ytor utan ytvattenavrinning direkt till spill- eller dagvattenledning kräver tillstånd.

Tertiär skyddszon

Uppställning av fordon och järnvägsvagnar med farligt gods får inte ske utan tillstånd.

18FS 2008:97

Uppställning av diesel-, bensin- och etanoldrivna fordon och arbetsmaskiner på ej hårdgjorda ytor eller på hårdgjorda ytor utan ytvattenavrinning direkt till spill- eller dagvattenledning får inte ske utan anmälan.

§13 Fordonstvätt

Primär, sekundär och tertiär skyddszon

Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed jämförlig produkt, på andra platser än i för ändamålet avsedd tvätthall med olje- eller bensinavskiljare, är förbjuden.

§14 Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som kan medföra risk för yt- eller grundvatten är förbjuden.

Sekundär och tertiär skyddszon

För etablering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 9 kap miljöbalken krävs tillstånd.

Allmänna bestämmelser

§ 15 Tillstånd och anmälan

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter, får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Örebro kommun. Tillstånd får medges om den sökande visar att verksamheten kommer att kunna utföras och drivas utan risk för skada på yt- eller grundvattenförekomsten. I de fall anmälan krävs, görs den till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Örebro kommun.

§16 Vattentäktsverksamhetens bedrivande

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

§17 Skyltar

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska sättas upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Huvudmannen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se § 2) hanteras, ska skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen.

Övergångsbestämmelser

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter och som inte är förbjudna enligt äldre föreskrifter. Trots att förbudet införs får verksamheterna fortsätta intill dagen två år efter Länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamheter som omfattas av förbud inte bedrivas.

Följande gäller för verksamheter som har påbörjats innan föreskrifterna har trätt i kraft och som antingen omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter men inte omfattas av tillstånd eller har anmälts enligt äldre föreskrifter. Trots att tillstånds- eller anmälningsplikten införs får verksamheterna fortsätta intill dagen ett år efter Länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast den dagen har lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Örebro kommun.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 9 januari 2009

Rose-Marie Frebran

Carina Regborn

Allmänna upplysningar till skyddsföreskrifterna

Hänsynsregler

I 2 kap 3§ miljöbalken finns hänsynsregler som innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kommer att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fodras för att förebygga eller avhjälpa skadan på vattentäkten.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifter i detta beslut innebär ingen befrielse från eventuella krav på prövning enligt, eller efterlevnad av, annan lagstiftning. Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade skyddsföreskrifter.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets föreskrift (SNFS 1997:2) om spridning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde finns bestämmelser om att bekämpningsmedel inte får spridas utan tillstånd.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2003:24) om skydd mot mark- och vattenförorening ställs särskilda krav vid lagring av brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde.

Dispensmöjligheter

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 22 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, meddela dispens från förbud enligt föreskrifterna ovan. Länsstyrelsen kan medge dispens efter att ha hört huvudmannen för vattentäkten samt kommunala nämnden för miljöfrågor i Örebro kommun. I samband med sådan prövning kan Länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2§ miljöbalken).

Tillstånd och anmälan

Vid tillståndsansökan eller anmälan enligt dessa föreskrifter ska huvudmannen för vattentäkten höras innan beslut fattas. Besluten får förenas med de villkor som behövs.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Detta framgår av 2 kap 1 och 5 §§ i lag (2003:778) om skydd mot olyckor och 2 kap 4 § i förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Örebro kommun samt vattentäktens huvudman.

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ersättning

Föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan befaras förorena vattentillgången. Om en fastighetsägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav om ersättning framföras. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. Tillsynen kan överlåtas på kommunal nämnd för miljöfrågor.

Överträdelser och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap 2 och 2 a §§ miljöbalken (1998:808).

